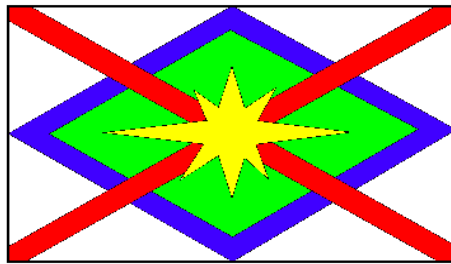

WEHE-DEN HOORN

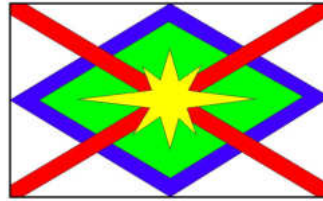
DORPSVISIE

2022

DORPSVISIE WEHE-DEN HOORN

- leven en laten leven –

INHOUDSOPGAVE

Pagina

Inleiding	2
> Dorpsvisie: een dynamisch document	
Hoofdstuk 1 - Wehe-den Hoorn – historie en recente ontwikkelingen	4
> Transitiejaren	
> Demografische ontwikkelingen	
> Geestelijk leven	
Hoofdstuk 2 – verenigingsleven, werkgroepen, samenwerking, communicatie	12
Hoofdstuk 3 – omkijken naar elkaar, noaberschap, jong en oud	15
Hoofdstuk 4 – voorzieningen in het dorp	17
Hoofdstuk 5 – cultuur, recreatie en toerisme	20
Hoofdstuk 6 – verkeer en veiligheid	23
Hoofdstuk 7 – duurzaamheid en energie	25
Hoofdstuk 8 – wonen en samenleven	26
Hoofdstuk 9 - nieuw leven in Wehe- den Hoorn	27
Verantwoording	28
<u>Bijlage</u>	
<i>Stakeholders bij de genoemde ambities</i>	29

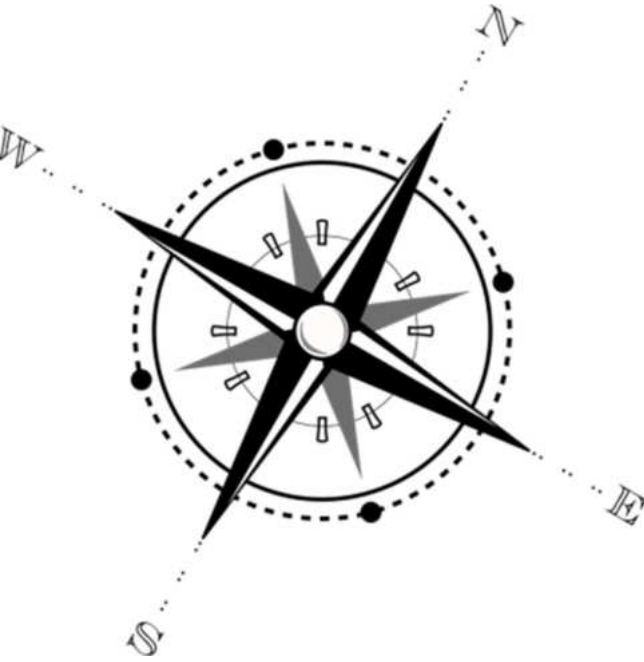
DORPSVISIE WEHE-DEN HOORN

INLEIDING

In Wehe-den Hoorn werken we, met oog voor ons verleden en heden, samen aan de toekomst van ons dierbare dorp.

In 2019 heeft de Dorpsvereniging het initiatief genomen om voor het dorp te inventariseren en door het dorp gedragen toekomstwensen vorm te geven in een Dorpsvisie, met de bedoeling :

- verbinding in het dorp te laten ontstaan tussen de diversiteit aan initiatieven, projecten en voorzieningen.
- een kompas voor ons dorp te zijn, om van elkaar te weten aan welke veranderingen en/of verbeteringen behoefte is en wat we nodig hebben (middelen) om het een en ander te realiseren.
- over een dorpsdocument te beschikken dat mede dient als visitekaartje van het dorp richting Gemeente, Provincie, andere dorpen, verenigingen, (potentiële) subsidie - verstrekkers, ondernemers en woningzoekenden (uit het eigen dorp en van elders die vestiging in Wehe- den Hoorn overwegen.

Dorpsvisie: een dynamisch document

Een dorpsvisie gaat over alles dat volgens de bewoners met de leefbaarheid in het dorp te maken heeft.

Wij kiezen voor een toekomstgerichte dorpsvisie die aansluit bij de actualiteit van wat er in het dorp leeft en daarin meebeweegt.

Elk jaar maken we een tussenbalans op en passen de dorpsvisie waar nodig aan. Wanneer het ingrijpende aanpassingen betreft, wordt het dorp daar eerst over geraadpleegd.

Indien er actuele thema's en vraagstukken voorliggen waar het dorp zich over uit zou moeten spreken, wordt er een enquête gehouden.

DORPSVISIE WEHE-DEN HOORN

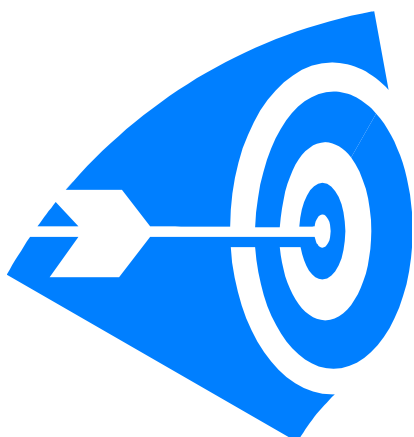
De Dorpsvisie Wehe-den Hoorn is tot stand gekomen door:

- inbreng van de inwoners van Wehe-den Hoorn: aan de hand van actuele thema's werd met een in 2020 huis-aan-huis verspreide enquête de inwoners naar hun mening en toekomstwensen gevraagd.
- samenwerking van de dorpsvisie-werkgroep met de extern deskundige Winanda Hoegen (BOKD / Vereniging Groninger Dorpen).
- een aantal door Winanda Hoegen afgenomen interviews van inwoners, leden van werkgroepen en verenigingen, ondernemers en de directeur van de basisschool.
- Het bestuur van de dorpsvereniging dat alle door de dorpsvisie-werkgroep aangeleverde teksten kritisch heeft bekeken en beoordeeld;
- De dorpsvisie-werkgroep (Eric van der Klei en Theo Driessen).
- Ontwikkelingen in de gemeente Het Hogeland.
- wehe-denhoorn.nl – de website van Vereniging Dorpsbelangen.
- reacties van inwoners op de conceptversie van de dorpsvisie zoals weergegeven op de website van onze dorpsvereniging in mei 2021.
- een mini-enquête over de bestemming van het voormalige HHC aan de Mernaweg

Werken met de Dorpsvisie

De in de Dorpsvisie genoemde thema's en ambities komen terug op de agenda's van de Dorpsvereniging en van de andere dorpsgeledingen / werkgroepen en verenigingen die hiermee aan de slag gaan.

Ambities zijn doelen en wensen gericht op verbetering, waar het dorp en de dorpsvereniging, aan (willen) werken.

DORPSVISIE WEHE-DEN HOORN

HOOFDSTUK 1 – WEHE- DEN HOORN – HISTORIE EN RECENTE ONTWIKKELINGEN

geen toekomst zonder verleden

Wehe-den Hoorn is een landelijk gelegen dorp in de gemeente Het Hogeland in Noordwest - Groningen. De eerste bewoning van deze gronden dateert van 700 jaar na Christus.

Wehe-den Hoorn bestaat uit het voormalige wierdendorp Wehe en het in een hoek van de oude Marnedijk langs de Hoornse Vaart gelegen lintdorp Den Hoorn.

Wehe was vroeger overwegend Hervormd en Den Hoorn een katholieke enclave.

Wehe (Weeh, ook wel Wie) was ooit een bestuurlijk centrum, waar tevens recht werd gesproken.

In vroeger tijd was vervoer over water de meest comfortabele verbinding, Den Hoorn lag ongeveer op een dag varen vanaf “Stad”, een verklaring voor de vele kroegen die het dorp had.

Tramremise Mernaweg

Met het verbeteren van de wegverbindingen werd er een paardentramlijn onderhouden tussen Ulrum en Winsum, waar op het treinstation werd aangesloten. In Wehe is de tramremise nog duidelijk zichtbaar. Tussen 1922 en 1942 lag het dorp aan de spoorlijn van Winsum naar Zoutkamp, de Marnelijn. Na de opheffing werden de rails opgebroken, het treinstation van Wehe-den Hoorn bleef nog staan tot midden jaren '60. In het gebouw was de sociale werkvoorziening van de gemeenten Leens en Ulrum gevestigd, later WANN genoemd, tegenwoordig Ability. Een onderdeel hiervan is tegenwoordig gevestigd aan de Mernaweg.

DORPSVISIE WEHE- DEN HOORN

Station Wehe-den Hoorn

Omdat de dorpen aan elkaar waren gegroeid, werden ze op 1 januari 1963 samengevoegd. Het dorp wordt door waterwegen (zgn. 'maren') omzoomd en is alleen bereikbaar over bruggen; het ligt op een kruising van 4 wegen, omgeven door weidse akkers, zoals de dorpsvlag ook laat zien. Wehe- den Hoorn is qua middelen van bestaan van oudsher gericht op land- en tuinbouw, maar ook agrarische verwerking en meerdere transportbedrijven vinden er hun oorsprong.

Vanaf de jaren '70 van de vorige eeuw kampte het dorp met 'krimp', in eerste instantie veroorzaakt door de mechanisatie van de landbouw. De mechanisatie bracht naast nieuwe kansen ook 4werkeloosheid met zich mee. Hele gezinnen zochten toen hun heil in streken met meer werkgelegenheid, bijv. Twente (textiel) en Dordrecht en omstreken (scheepsbouw).

Na verloop van tijd sloten ten gevolge van bestuurlijke schaalvergroting en de krimp in het dorp ook het gemeentehuis (van gemeente Leens stond in Wehe- den Hoorn), het politiebureau, de huishoudschool (LHNO), de Rabobank. Meerdere bakkers hielden het voor gezien, evenals de limonadefabriek, de slager, de fietsenmakers de smid, de stofzuigerfabriek en een flink aantal tuinders.

Gemeentehuis nog met torentje

DORPSVISIE WEHE- DEN HOORN

Kratje met flessen

Vanaf eind jaren '50 zorgde de bietenzaadproductie voor veel werkgelegenheid. Jarenlang profiteerde het dorp van de voorspoedig draaiende firma Goyarts. Bietenzaad is van nature meerkiemig, in de praktijk nogal bewerkelijk. Er werd daarom lang gezocht naar een zaad dat maar één plantje voortbracht, zgn. eenkiemig (minder bewerkelijk) zaad. Een Zweeds bedrijf kwam hier eerder mee op de markt en Goyarts raakte daardoor zijn marktaandeel kwijt. Daarom werd besloten het bedrijf te verplaatsen naar het buitenland. Dat was een enorme klap voor het dorp, want er gingen veel arbeidsplaatsen verloren. De familie Goyarts,

eigenaar van de fabriek die ooit 80% van alle Nederlandse suikerbietenzaad leverde, altijd zeer welwillend ten opzichte van welke vereniging dan ook, verhuisde mee. Dat betekende meteen ook het einde van veel sportwedstrijden die altijd in de fabriekshallen werden gehouden. De speeltuinvereniging raakte de grootste sponsor kwijt.

Uiteindelijk verdwenen rond de eeuwwisseling ook de huisarts en de supermarkt uit het dorp. De teelt, opslag, verwerking en vervoer van poot aardappelen zorgt tegenwoordig voor de nodige bedrijvigheid. Vanuit grote delen van het Hogeland worden vele aardappelrassen via Wehe-den Hoorn over de hele wereld verspreid.

De Woonvorm, een prachtig vormgegeven thuis voor ruim 20 meervoudig gehandicapten verhuisde naar Bedum vanwege de betere voorzieningen aldaar. Nadat het nog een aantal jaren als asielzoekerscentrum en hotel had gediend, is het oudejaarsavond 2020 afgebrand.

Na verloop van jaren bloeide de kleinschalige werkgelegenheid op, in de vorm van toeristische- en watersportvoorzieningen. De afgelopen jaren is er in Wehe-den Hoorn met name geïnvesteerd door toeristische en recreatiebedrijven, die slaap-, eet-, vaar- en/of outdoorsport mogelijkheden aanbieden.

De Hoornse Vaart is aantrekkelijk voor de vaarrecreatie, zoals kanotochten.

DORPSVISIE WEHE- DEN HOORN

Eind jaren '80 begin '90 vorige eeuw werden in het dorp de eerste B & B's geopend: Wilgenheerd, Energiek en Onder de Kastanjes. Het Bed & Breakfast idee was overgewaaid uit Engeland, waar het al vrij gebruikelijk was. Steeds meer particulieren stelden hun huis open voor bezoekers.

De B & B in het molenaarshuis aan de Mernaweg is een zgn. erfgoed logies : 'logeren in historisch erfgoed'. Het idee van erfgoed logies is in Noord Groningen ontstaan. In het molenaarshuis was ook een kunstgalerie gevestigd, waar vele kunstenaars in de afgelopen jaren hun werk ten toon hebben gesteld.

In 2011 werd onder auspiciën van de Dorpsvereniging een boothelling aangelegd (Frits Weber boothelling). Als zodanig is er een betere toegang voor de vaarrecreatie gerealiseerd; In 2017 werd een 'invaliden vissteiger' gebouwd en door de Dorpsvereniging overgedragen aan de plaatselijke visvereniging (VIOL).

De katholieke en de openbare basisschool van het dorp zijn in 2012 gefuseerd en samen verder gegaan als 'Hoogholtje', basisschool voor katholiek en openbaar onderwijs. Sinds januari 2019 mag de school zich met recht 'Integraal Kindcentrum Hoogholtje' noemen; ze vervult inmiddels een bredere maatschappelijke functie in Wehe- den Hoorn, het takenpakket is uitgebreid: Naast het aanbieden van basisonderwijs en peuteropvang wordt er nu ook buitenschoolse opvang geboden voor kinderen t/m 12 jaar. Tevens voorziet de school in een loketfunctie voor de GGD, logopedie, een kindercoach en het consultatiebureau.

In Wehe- den Hoorn was ook een vestiging van het Hogeland College (HHC), een openbare school voor voortgezet onderwijs. In deze school werd onderwijs op VMBO niveau gegeven, met speciale aandacht voor de richting 'Recreatie en Toerisme'. Ook het HHC kreeg met krimp te maken (30 % minder leerlingen) . De school in Wehe- den Hoorn sloot daarom met ingang van het schooljaar 2020 – 2021 zijn poorten. De leerlingen verhuisden naar de vestiging in Winsum.

Vanaf het najaar van 2020 wordt het voormalige HHC-pand voor de veiligheid bewoond door een anti-kraak groep.

Even ten noorden van het dorp stond tot 1823 de borg Wehe, Starckenborgh of Borgweer, eigendom van de familie Van Starckenborgh. De borgstee is nog te herkennen aan een deel van de oprijlaan en de grachten omringd door bos.

DORPSVISIE WEHE- DEN HOORN

Op de plaats waar de borg zelf heeft gestaan is een kunstwerk van de hand van Arjen Boerstra verzezen, aan de noordzijde is een bankje geplaatst met uitzicht over de velden.

Deze plek is geliefd bij veel wandelaars, net als de 75-jarige hoogstamboomgaard Abelstok, iets ten oosten van het dorp.

Transitiejaren (2015 – 2020)

van 'inspraak' naar participatie en dorpsmanagement

De afgelopen jaren zijn vanuit de Dorpsvereniging Wehe- den Hoorn, in het kader van het door de (voormalige) Gemeente de Marne geïnitieerde project 'Werken aan de Dorpen', stappen gezet om informatie over door het dorp gewenste doelen te verzamelen. Zo zijn er in 2015/2016 een aantal bewonersbijeenkomsten en een enquête gehouden waarvan de resultaten onder auspiciën van de Dorpsvereniging door diverse werkgroepen zijn opgepakt.

Regionale en lokale overheden (provincie en gemeentes) verwachten tegenwoordig meer eigen initiatief van dorpen dan in het verleden. Dorpen zelf krijgen meer inbreng...dat is mooi...maar betekent voor de dorpen tegelijkertijd ook meer werk...werk dat overwegend op vrijwillige basis door de inwoners wordt verzet. Gelukkig kan er door lokale overheden en bijv. door de NAM (compensatie voor de aardbevingen problematiek,) nog wel financiële ondersteuning worden geboden om door het dorp gewenste en gekozen projecten te financieren; een mooi voorbeeld daarvan is het Bewegepark dat momenteel in Wehe- den Hoorn wordt gerealiseerd. In 2021 volgt de door de Gemeente en Provincie gefinancierde reconstructie van de doorgaande weg in het dorp.

DORPSVISIE WEHE- DEN HOORN

Demografische ontwikkelingen

Situatieschets per 1 januari 2020

Wehe-den Hoorn telt per 1 januari 2020 741 inwoners, verdeeld over 362 huishoudens. Er staan in totaal 380 koop- en huurwoningen. Woningbouwvereniging Wierden en Borgen (W&B) heeft, als vrijwel enige verhuurder, 123 woningen in haar bezit (32% van de woningvoorraad in Wehe-den Hoorn). Het aandeel huurwoningen is in het dorp hoger dan in de rest van de gemeente. De sociale huurvoorraad bestaat voornamelijk uit gezinswoningen (65%). Een klein gedeelte is geschikt voor jongeren (16%) en de leeftijdscategorie 55-75 (19%). 27% van de bevolking is ouder dan 65 en 23% is jonger dan 25 jaar.

Krimp bestrijden of meebewegen ?

Vanaf de jaren 70 van de vorige eeuw had ons dorp, net als andere plattelandsdorpen met krimp te maken (zie hoofdstuk 1 - Wehe- den Hoorn – historie en recente ontwikkelingen). De krimp hing samen met technologische en sociaal economische ontwikkelingen in groter verband. Meebewegen

bleek pure noodzaak. Echter, pogingen om krimp te bestrijden hoeven vervolgens niet per definitie helemaal kansloos uit te pakken. Zo werden de plannen (2015) om bijna de helft van de woningen aan de Rochefortstraat enkel te slopen naar wens van het dorp gewijzigd in vervanging van een groot deel ervan.

Actuele kernvraag in dit verband lijkt vooral hoe we ons dorp, met voorhanden menskracht, eigen en verworven middelen zo aantrekkelijk mogelijk weten te maken en te presenteren (deze dorpsvisie wil daar mede aan bijdragen). Van het samen vormgeven aan deze ambitie kan mogelijk een aanzuigende werking richting nieuwe inwoners uitgaan.

Kentering

De laatste paar jaren zien we dat er een heel nieuwe ontwikkeling gaande is : Herwaardering van het platteland c.q. ons dorp als vestigingsplaats voor jonge gezinnen en jonge professionals, een platteland / dorp met natuur-, fiets-, wandel- en sportmogelijkheden en veilige (fiets-) verbindingen voor de schoolgaande jeugd; met een grotere rol voor herkenbare lokale ondernemers, in Wehe- den Hoorn zich met name richtend op de toeristische sector.

DORPSVISIE WEHE- DEN HOORN

In een artikel van het Dagblad van het Noorden d.d. 17 april 2020 werd door twee inwoners van een naburig dorp in dit verband gesteld dat het hoog tijd wordt om het Groninger platteland niet langer als probleemgebied te zien, maar als een begeerlijk en kansrijk gebied voor een nieuwe generatie gezinnen. Het Groningse platteland als onderdeel van de oplossing voor het overbevolkte stedelijke gebied in Nederland, met te kleine en te dure woningen en te weinig natuur.

Ook onze gemeente het Hogeland en de provincie Groningen zijn gaan inzien dat er vanuit stedelijk gebied 'een trek' naar het platteland gaande is, door de overspannen woningmarkt, zowel vanuit de stad Groningen als de Randstad. De Coronacrisis heeft dit alles nog eens extra in een stroomversnelling gebracht : het 'onbekende' Noord Groningen was lange tijd vrijwel virusvrij, reizen naar het buitenland was onmogelijk en daarom hebben veel Nederlanders hun vakantie in onze contreien doorgebracht, men was blij verrast door de schoonheid van onze omgeving en de vriendelijkheid van de bevolking (vrijwel iedereen groet onderweg en neemt de tijd voor een praatje). Door de lange 'lockdown' is een huis met eigen tuin verre te prefereren boven een flatje en thuiswerken brengt met zich mee dat men gerust een stuk verder van de eigenlijke werkplek kan wonen. De lagere koopprijs van woningen in onze regio trok al veel mensen uit stedelijk gebied over de streep, huizen staan in onze regio inmiddels nog maar zeer korte tijd te koop.

(zie verder hoofdstuk 8. – wonen en samenleven)

DORPSVISIE WEHE- DEN HOORN

GEESTELIJK LEVEN

In Den Hoorn is de oudste katholieke parochie van Noord-Groningen gevestigd. Na de reformatie in de 16^e eeuw bleven de jonkers van de Lulemaborg in Warfhuizen het katholieke geloof aanhangen en daardoor konden de geestelijken hun werk blijven uitvoeren. In 1730 werd door pastoor Martens

een eerste kerk gebouwd, daarna kwamen er nog drie nieuwe kerkgebouwen, waarvan de laatste in 1927 werd ingewijd. Het monumentale gebouw is ontworpen door de befaamde architecten Cuypers. In de kerk bevindt zich een Mariabeeld afkomstig uit het voormalige klooster van Aduard.

DORPSVISIE WEHE-DEN HOORN

Sinds 2015 vormt de gemeenschap van de Rooms-katholieke Sint Bonifatiuskerk in Wehe-den Hoorn samen met die van Kloosterburen, Bedum, Uithuizen en Delfzijl de Heilige Liudger parochie Noord-Groningen. Door intensievere samenwerking met Kloosterburen wordt er tegenwoordig elke twee weken een viering gehouden.

In Wehe stamt de NH-kerk uit de 13^e eeuw. De toren is iets minder oud. In de kerk bevinden zich nog rouwborden en een grafkelder van de jonkers Van Starckenborgh. Toen er na 1975 geen diensten meer werden gehouden lag verloedering op de loer. De Vereniging Oude Groninger Kerken nam het gebouw over en er vond een grondige restauratie plaats die in 1985 werd afgerond. De kunstenaars Wout Muller en Mathijs Röling brachten plafondschilderingen aan en de nieuwe Stichting 't Marnehoes richtte het in als cultureel centrum en begon in 1986 met het geven van laagdrempelige voorstellingen voor de inwoners van Wehe-den Hoorn en verre omgeving.

In Wehe staat ook de Koninkrijkszaal van de Jehova getuigen. Eerder werden de bijeenkomsten gehouden in de voormalige lagere school aan de Redekerstraat, dat in 1987 is afgebrand. Nadat het terrein was opgeruimd werd er met behulp van veel menskracht in drie(!) dagen een nieuw gebouw neergezet. De ingang is tegenwoordig aan de F. Cleveringastraat.

HOOFDSTUK 2 – VERENIGINGSLEVEN, WERKGROEPEN, SAMENWERKING, COMMUNICATIE

Wehe- den Hoorn heeft sinds jaar en dag een actief verenigingsleven dat tal van activiteiten organiseert, o.a. biljarten, klaverjassen, sjoelen, zeskamp, vissen, schaatsen, jaarlijkse wandeltocht en periodieke wadlooptocht met kinderen uit het dorp. Ook dragen de verenigingen jaarlijks hun steentje bij aan de landelijke NL Doet actie: het dorp wordt dan ‘verschoond’ van zwerfvuil, boompjes worden geplant, een gymzaal schoongemaakt, etc.

De Dorpsvereniging organiseert jaarlijks het Sinterklaasfeest (intocht met boot en al!), gaat op oudejaarsdag met olie- en krentenbollen langs de deuren en leukt de jaarvergaderingen regelmatig op met bingo of oude dorpsfilms.

Ijspret op de Hoornsevaart

Minimaal één keer per jaar organiseert de Dorpsvereniging een bijpraat-avond voor alle verenigingen en werkgroepen in het dorp. We brengen dan in kaart hoe de verenigingen ‘het doen’, zich ontwikkelen en de voortgang van de werkgroepen wordt besproken. Waar nodig biedt de Dorpsvereniging ondersteuning, bijv. door te bemiddelen bij contacten met overheden (Gemeente en Provincie) en door subsidie-aanvragen te faciliteren. Tevens wordt gezamenlijk geïnventariseerd op welke thema’s onderlinge samenwerking zinvol lijkt. De Dorpsvereniging heeft hierbij een stimulerende rol en vervult voor alle activiteiten in het dorp een soort van ‘paraplu-functie’: zij functioneert als ‘knooppunt’ waar activiteiten samen kunnen komen, elkaar kunnen versterken en heeft tevens een signaleringsfunctie bij het in kaart brengen van zaken in het dorp die beter kunnen. De waarde van onderlinge samenwerking heeft zich voor ons bewezen en daar willen we voor de komende jaren ook blijvend op inzetten.

DORPSVISIE WEHE- DEN HOORN

Moet de Dorpsvereniging op zoek naar een nieuwe rol ? Met de inwoners van het dorp is inmiddels door middel van de enquête afgestemd dat de hierboven genoemde rollen van de Dorpsvereniging nog voldoende bij de verwachtingen van het dorp lijken aan te sluiten. Ook de inzet van het bestuur wordt door de enquête-respondenten positief gewaardeerd.

Doel van de Dorpsvereniging

Artikel 2 van de Statuten (akte d.d. 5 februari 1986, Rep.no. 57)

1. De vereniging heeft ten doel de bevordering van de leefbaarheid van het dorp Wehe- den hoorn, een en ander in de meest ruime zin des woord;
2. De vereniging tracht dit doel onder meer te bereiken middels :
 - a. het opwekken van belangstelling bij, het stimuleren van en samenwerken met de regionale overheden en zo nodig met de rijksoverheid, alsmede instellingen en (rechts)personen die hetzelfde of nagenoeg hetzelfde doel nastreven;
 - b. het zelf organiseren en stimuleren van diverse activiteiten die aan de verwezenlijking van het doel kunnen bijdragen, met alle wettige en geoorloofde middelen, waaronder begrepen het bijeen - brengen van de benodigde gelden.

Enkele na te streven dorpswaarden

gemeenschapszin / omzien naar elkaar, wederzijds respect voor 'het anders zijn', tolerantie, dienstbaarheid, koesteren van culturele waarden en in ere houden van verbindende dorpstradities, beschermen van de dorpsnatuur.

Dorpsgenoten maken zich soms zorgen of alle verenigingen die we nu hebben kunnen blijven bestaan. Het verenigingsleven voelt voor velen als een noodzakelijke voorziening in ons dorp: je kunt daar jong en oud ontmoeten, het helpt mee om fit te blijven en kan eenzaamheid voorkomen.

DORPSVISIE WEHE-DEN HOORN

Ambities

– Bewegen is leven ! Samen bewegen is zowel een vorm van sociale ontmoeting als stimulering van een gezonde levensstijl. We doen dit via de beweegtuin, voetballen, jeu de boules, bridgen, klaverjassen, biljarten, varen en vissen. Daarnaast zien we ook kansen voor initiatieven als de herinrichting van een bosrijk Slingerpad rond het dorp en de aanleg van een verbindend dorps-en voedselbos.

- Het lokale verenigingsleven levend en gezond houden

- De samenwerking tussen verenigingen: hoe houden we die toekomstbestendig? Samenwerking is van belang en daarom willen we dit blijvend aandacht geven. Daarom dat we de vraag over toekomstbestendig blijven op de agenda zetten van het gezamenlijk overleg met de verenigingen.

- Informatieplatforms: we willen de website van de dorpsvereniging, wehe-denhoorn.nl, verder uitbouwen, verbeteren en gebruikersvriendelijker maken; inmiddels heeft de dorpsvereniging ook een eigen Facebook pagina; en gaan we door met de maandelijkse papieren dorpsagenda.

- Wanneer we willen weten hoe het dorp over bepaalde onderwerpen denkt, zoeken we de verbinding en houden we weer een enquête.

HOOFDSTUK 3 – OMKIJKEN NAAR ELKAAR –NOABERSCHAP -JONG EN OUD

Wat heeft het dorp nodig, zodat je daar goed en veilig oud kan worden? Wil je hier met elkaar de schouders onder zetten en hoe doe je dat dan? Belangrijke vragen die wij als dorp al meermaals bij de kop hadden en waar wij aandacht voor willen houden naar de toekomst toe.

Voor het kleine dorp dat we zijn, prijzen we onszelf gelukkig met de actieve jeugd. Jeugdsoos 'Happy Station' aan de Timersmastraat is er op de eerste plaats voor de jeugd, maar ook volwassenen zijn welkom, bijv. om de spooktocht te starten of na het carbidschieten op oudjaar. .

Het nieuwe gebouw van de jeugdsoos

Een gekoesterde wens van het dorp is om een plek te hebben waar we elkaar kunnen ontmoeten; in de buitenlucht maar ook in een fysieke ontmoetingsplek. Het beweegpark (voor jong èn oud) is zo'n mooie ontmoetingsplek in de buitenlucht.

Willen we misschien een zorgcoöperatie vergelijkbaar met Kloosterburen? Dit vraagt om een verdiepende visie vanuit ons dorp op dit thema. In een werkgroep bestaande uit diverse inwoners uit ons dorp waarin ook een lid van Dorpsbelangen is vertegenwoordigd zouden we een plan 'zorgzaam Wehe-den Hoorn' kunnen maken.

Van de enquête-respondenten vindt 82 % het een goed idee om een vrijwilligersgroep te vormen waarop alleenwonende en/of zieke en hulpbehoevende dorpsgenoten een beroep kunnen doen voor ondersteuning, bijv. voor een praatje, boodschappen doen, klussen in en om het huis, etc. Desgevraagd is er volgens de enquêteresultaten echter slechts een minderheid die zich hier actief voor zou willen inzetten.

DORPSVISIE WEHE- DEN HOORN

'Veur mekoar', een in Noord Groningen actieve hulporganisatie bestaande uit vrijwilligers zou lin deze leemte kunnen voorzien. Zij bieden hulp in één van de volgende en vergelijkbare situaties :

- kleine 'hand- en spandiensten' in en om het huis, als u bijv. niemand hebt om hulp aan te vragen.
- het doen van boodschappen wanneer u bijv. door ziekte (tijdelijk) niet de deur uit kan.
- een luisterend oor bieden als daar behoefte aan bestaat, bijv. als u angstig bent door de Corona dreiging of het wegens een andere reden (even) niet meer ziet zitten.
- wanneer u als mantelzorg overbelast raakt.

'Veur mekoar' heeft ook contact met andere hulporganisaties en initiatieven in de gemeente en kan mensen helpen om die hulp te krijgen die passend / nodig is.

'Veur mekoar' is telefonisch te bereiken via 0595 – 433245 of per e-mail : veurmekoar@gmail.com

Ambities

- Inventarisatie van bestaande (praktische) ondersteuningsmogelijkheden voor dorpsinwoners vanuit de Gemeente
- Zorg en aandacht voor je dorp(sgenoten) : 'De Helpende Hand' vrijwilligersgroep (jong en oud) wervend haalbaarheidsonderzoek (verenigingen, school, jeugdsoos
- Realiseren van meer ontmoetingsplekken in en om het dorp: meerdere bankjes met hier en daar een picknick tafel en een afvalbak
- Haalbaarheidsonderzoek naar een zgn. 'Knarrenhof' (woonvoorziening voor ouderen met verschillende 'zorgzwaarte niveaus')
- Verbinding tussen jong en oud, gevestigde bewoners en nieuwkomers

HOOFDSTUK 4 – VOORZIENINGEN IN HET DORP

Voorzieningen zijn van grote waarde voor de leefbaarheid van dorpen. Voor ons dorp geldt dat we trots zijn op het ondernemerschap in het dorp, de basisschool en het verenigingsleven. Net als de agrarische ondernemers, zijn de recreatieve / culturele ondernemers voor de inwoners van het dorp van belang maar óók voor de regio. We zien dat recreatieve / culturele ondernemers ook de kansen pakken voor samenwerking tussen dorpen in de onze omgeving.

Naast commerciële voorzieningen zoals bedrijven hebben we in Wehe-den Hoorn ook culturele voorzieningen zoals 't Marnehoes en een maatschappelijke voorziening zoals basisschool / Integraal Kind Centrum (IKC) 't Hoogholtje. Het dorp hecht veel belang aan deze voorzieningen, blijkt ook uit de enquête.

Vaak wordt het vertrek van een voorziening gevoeld als een aderlating voor (de sociale verbinding in) het dorp. Ook ons dorp heeft te kampen met voorzieningen die onder druk staan of zijn verdwenen (bijv. gymzaal, HHC) Dat we dat weten, maakt het ook voor ons mogelijk om hierop te acteren.

Aan de Mernaweg was tot en met 2020 Het Hogeland College (HHC) gevestigd in een mooi, authentiek schoolgebouw (FOTO) . Uit de enquête (2020) en interviews met bewoners blijkt dat men kansen ziet om het vrijgekomen gebouw te veranderen in een multifunctioneel centrum.

Waar in ook echt meerdere functies aanwezig kunnen zijn: wonen, recreëren, scholing / cursorisch onderwijs, sport, dorpskamer, etc.

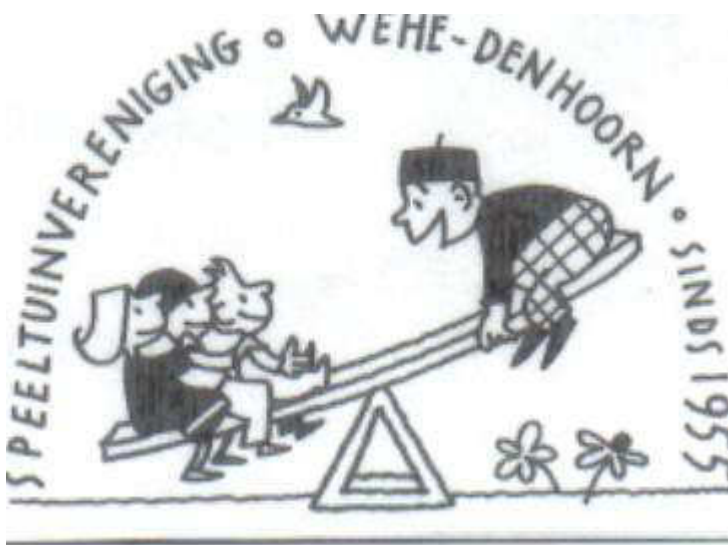
Een dorps huis heeft Wehe-den Hoorn niet. Café -restaurant de Hoornsteril vervult in het dorp een soort huiskamerfunctie. Vanuit de enquête wordt de suggestie gegeven om de dorps huisfunctie te verdelen over meerdere locaties.

Cultuur is goed vertegenwoordigd in het dorp. De komst van Kunst Centrum De Ploeg draagt bij aan het culturele voorzieningenniveau en heeft een dorp-overstijgende uitstraling. Het dorp wil daarom ook graag in zijn volle breedte (van toerisme tot wonen) de komst van Kunstcentrum De Ploeg benutten.

Voorzieningen voor kinderen en jeugd

De toekomst van het dorp ligt voor een deel in handen van de jeugd. Het is belangrijk dat zij gehoord worden en meewerken in de ontwikkelingen van de voorzieningen in het dorp.

Op dit moment is er voor kinderen tot 12 jaar voldoende vertier in het dorp. Er is sinds jaar en dag een speeltuinvereniging die veel oog heeft voor verbinding met andere verenigingen in het dorp.

Voor de oudere jeugd is minder te beleven. In de jeugdsoos zouden meer activiteiten aangeboden kunnen worden. Ten gevolge van de Corona maatregelen is dit vanaf maart 2020 niet mogelijk geweest.

We zetten in op een optimaler gebruik van de jeugdsoos: een plek waar in principe alle dorpsinwoners 'op z'n tijd' welkom zijn.

De respondenten van de enquête (2020) vinden voor een goed functionerende jeugdsoos de volgende zaken belangrijk :

- Voldoende en gevarieerd activiteiten-aanbod (binnen en buiten), afgestemd op verschillende leeftijden;
- Duidelijke huisregels en handhaving daarvan door het jeugdsoos bestuur, bijv. toezien op de wettelijk vastgestelde sluitingstijd;
- Rekening houden met de belangen van andere dorpsinwoners;
- Er op toezien dat jongeren < 18 jaar geen alcohol drinken en /of drugs gebruiken, ook niet buiten het gebouw.

Het bestuur van jeugdsoos Happy Station en het bestuur van Vereniging Dorpsbelangen Wehe- den Hoorn spraken op 18 juni 2018 in een gemeenschappelijke intentieverklaring met elkaar af zich beide in te zullen zetten om de belangen van de dorpsjeugd te behartigen en daartoe waar nodig samen te werken bij het plannen en uitvoeren van activiteiten, tevens rekening houdend met de belangen van de andere inwoners van ons dorp. In januari 2016 brandde de jeugdsoos in Wehe- den Hoorn tot de grond toe af. In 2020 is een nieuw gebouw gereed gekomen; tot op heden heeft de jeugd het ten gevolge van de coronacrisis nog niet officieel in gebruik kunnen nemen.

DORPSVISIE WEHE- DEN HOORN

De jeugdsoos in Wehe- den Hoorn bestaat in 2021 vijftig jaar ! Ten gevolge van de corona maatregelen is het helaas niet mogelijk geweest om dit te vieren.

Er zijn inmiddels 4 nieuwe (jeugdige) bestuursleden aangetreden. Zij worden ondersteund door een aantal volwassen vrijwilligers uit het dorp.

In de loop van het jaar 2021 heeft de Gemeente regels en richtlijnen opgesteld die voor alle jeugdsozen moeten gaan gelden. Er kan gekozen worden tussen de varianten 'jeugdsoos' (gericht op 12 tot 18-jarigen) of 'jeugdhonek' (gericht op 18+). Door het bestuur van 'Happy Station' is gekozen voor de jeugdhonek variant. Door deze (gedwongen) keuze rijzen er zorgen over het activiteitsaanbod voor de jeugd van 12 tot 18.

Het jeugdwerk in de gemeente maakt deel uit van 'Mensenwerk', een organisatie voor maatschappelijk werk. Het jeugdwerk en onze dorpsvereniging kunnen zich niet vinden in de door de Gemeente afgedwongen keuze. Wij zijn met het jeugdwerk van mening dat aan beide leeftijdsgroepen een op hun leeftijd en ontwikkelingsniveau afgestemd programma geboden dient te worden.

Rol van de school in het dorp – Wout Pentinga – (tot voor kort) directeur IKC 'T Hoogholtje

'De school is voornamelijk van belang voor ouders met kinderen. We bieden in de school een plus: er is ook direct opvang. Kinderen van 0 – 13 jaar zijn in onze school welkom. In een dorp wil je de dingen samen rooien – daarvan zijn wij ons als school ook bewust. Ouders betrekken we daarom ook bij onze school. We hebben ouders op school die zich inzetten bij bijvoorbeeld de moestuintjes van de school. En ouders die met de kinderen gaan koken.

We zoeken met onze kinderen ook graag de 'thema's' op die het dorp en de kinderen met elkaar (kunnen) verbinden: bijvoorbeeld kerkgemeenschap of sport. Een ander onderwerp is tradities. Van belang voor de identiteit. De stoetboom is daar één van: deze krijgen de kinderen tijdens de 1e schooldag.'

- Het schoolaanbod ziet er vanaf het schooljaar 2020/2021 anders uit : IKC Hoogholtje blijft, het Hogeland College (HHC) is inmiddels vertrokken.

DORPSVISIE WEHE- DEN HOORN

Ambities

- Het vertrek van het Hogeland College biedt voor het dorp de kans om samen met andere betrokken organisaties zoals de gemeente te verkennen hoe het voormalige schoolgebouw invulling kan krijgen. Afgezien van de huidige 'antikraak' bewoning leven er verschillende ideeën, bijv.: permanente bewoning, atelierruimte kunstenaars, les- en repetitieruimte voor muziekbeoefening en toneel, gymzaal, boekenruilplek, werkplekken voor zelfstandige ondernemers en kleine bedrijven, nieuwe locatie Integraal Kind Centrum Hoogholtje, Knarrenhof, MFA (Multifunctionele Accommodatie). De kracht is om tot één plan voor de toekomst te komen.

In januari 2022 is door de dorpsvereniging een mini-enquête gehouden om een duidelijker en compacter beeld te krijgen van de in het dorp levende ideeën over een nieuwe bestemming. De meerderheid van de respondenten geeft aan het gebouw voor permanente bewoning geschikt te willen laten maken. Tevens gaan er veel stemmen op om er een multifunctioneel centrum (MFC) te vestigen of een combinatie van multifunctioneel centrum en wonen; ook Kind Centrum Hoogholtje zou er een nieuw onderkomen kunnen krijgen.

Een invulling van het gebouw die op de (middel)lange termijn houdbaar is, geniet de voorkeur van de Dorpsvereniging.

- Dorpsvriendelijke herbestemming van 'het STER terrein' (voormalige woonvorm) aan de Mernaweg. De eigenaar heeft de intentie om er meerdere woningen te bouwen. Deze plannen staan op gespannen voet met de woonvisie van de gemeente. De gemeente wil ruimte bieden aan drie woonpercelen in het 'woonlint', de eigenaar wil meer.

- Inventarisatie van het activiteitenaanbod in het dorp en omgeving voor de jeugd van 12 tot 18 jaar.

- Naar behoefte, in overleg en / of samenwerking met de plaatselijke jeugd, ouders, 'Mensenwerk Het Hogeland', scholen en de gemeente stimuleren en / of realiseren van een en gevarieerd activiteitenaanbod (binnen en buiten) voor de dorpsjeugd van 12 tot 18 jaar.

- Stimulering en uiteindelijke realisering van gunstige randvoorwaarden voor een gezond ondernemersklimaat in het dorp (met name focus op toerisme / (vaar)recreatie en zorgaanbod).

- Optioneel: Dorpshuisfunctie naar behoefte verdelen over meerdere locaties.

HOOFDSTUK 5 – CULTUUR, RECREATIE EN TOERISME

Ons dorp ademt Het Hogeland in haar volle glorie; de weidsheid, het water en de verbinding tussen de verschillende pittoreske dorpen in de omgeving en het Wad. Overeenkomstig met wat Ede Staal bezingt in zijn ode aan het Hoogeland.

Er is in Wehe-den Hoorn veel geïnvesteerd door toeristische en recreatiebedrijven, die slaap - accommodatie, eet- en vaaractiviteiten aanbieden. Ook culturele activiteiten krijgen volop de aandacht in ons dorp.

DORPSVISIE WEHE- DEN HOORN

Kunstcentrum 'De Ploeg' wordt de komende jaren gevestigd en vormgegeven in de oude monumentale RK St. Jozefschool uit 1883, in de kern van het dorp.

Met dit project wil de gemeente een impuls geven aan de toeristische aantrekkelijkheid van het

Hogeland. Door een zorgvuldige restauratie wordt het pand geschikt gemaakt als Kunstcentrum waarin het leven en werk van de Groninger expressionistische Ploegkunstenaars uit de periode 1918 – 1930 centraal

zal staan. Het Groninger museum beschikt over een uitgebreide collectie van schilderkring 'De Ploeg', er is echter een schromelijk tekort aan expositieruimte, het nieuwe kunstcentrum in Wehe- den Hoorn kan hier mede in voorzien. Naast exposities kan het Kunstcentrum ook in andere activiteiten organiseren : het promoten en verzorgen van Ploegkunst – en landschapsroutes, een filmzaal, en het inrichten van een werkplaats voor het geven van cursussen en workshops.

Vanuit onze dorpsgenoten horen we vaak dat Wehe-den Hoorn zich wel meer mag presenteren want we zijn blij met ons unieke landschap en trots op de geschiedenis *van ons dorp*. Breng dit maar gerust voor het voetlicht bij recreanten.

Eén van de plekken die zich aandient als 'bijzonder industrieel erfgoed' is de bietenzaad fabriek. In het verleden gaf deze fabriek rijkdom en vruchtgebruik voor het dorp. Een bewonersinitiatief wil deze geschiedenis graag warm houden. Dit is één van de bewonersinitiatieven waarmee bewoners actief bezig zijn.

Als het gaat om voorstellingen (muziek en theater), markeert 't *Marnehoes* haar plek als belangrijk cultureel centrum in het Hogeland. Ook naar de toekomst toe is dit belangrijke cultuurhuis het behouden waard. Tot in 1975 werden er nog diensten gehouden, in 1985 is na restauratie de kerk

ingericht als Cultureel Centrum. Het is in bezit van de Stichting Oude Groninger Kerken en wordt sindsdien verhuurd aan de Culturele Stichting 't Marnehoes met als doel laagdrempelige cultuur te brengen voor de inwoners van de voormalige gemeente De Marne en omgeving.

DORPSVISIE WEHE- DEN HOORN

Het slingerpad rond ons dorp

De (renovatie van) het slingerpad rond ons dorp, het door Dorpsbelangen bij Toukomst' ingediend plan is opgenomen in het grotere plan voor fiets- en wandelpaden in de provincie Groningen.

<https://www.toukomst.nl/nieuws/hoe-toukomstpanel-tot-verantwoorde-keuzes-is-gekomen/>

Dergelijke initiatieven bieden ons dorp kansen als toeristisch verblijfsgebied, mede voor de recreatieve bedrijvigheid (ondernemers).

Ambities

- Renovatie van 'het slingerpad' (fiets- en wandelpad) rondom Wehe- den Hoorn; het slingerpad in verbinding met het Pieterpad, het Wad- en Wierdenpad, Starkenborgh (Borgweer terrein), Verhildersum, de boomgaard van Abelstok...en de E9 (internationaal wandelpad van Portugal naar Estland).

- Cultuur: 't Marnehoes en Kunstcentrum 'De Ploeg' – beide instellingen koesteren en inzetten op behoud.

-De Culturele Stichting 't Marnehoes houdt in 2022, wegens het op leeftijd geraken van het stichtingsbestuur, op te bestaan. Er zal een werkgroep worden gevormd om in overleg met de Stichting Oude Groninger Kerken te onderzoeken of er voldoende draagvlak is om het huidige culturele aanbod (muziek en theater voor jong en ouder) voort te zetten en / of aan te passen aan de actuele wensen van het dorp en de regio.

- Het recreatieve aanbod van Wehe- den Hoorn en omgeving 'zichtbaarder' maken, bijv. door een interactieve 'app' (smartphone applicatie) te ontwikkelen, waarmee aantrekkelijke plekken in de omgeving verkend en bezocht kunnen worden. Inwoners en (plaatselijke) ondernemers die hieraan een bijdrage willen leveren, kunnen zich aanmelden bij de gemeente (projectteam@hethogeland.nl)

- Café restaurant De Hoornstertil, functioneert als 'een soort van dorps huis' maar is ook aangenaam om wat te eten en / of te varen als recreant. Is de rol die De Hoornstertil vervult, voldoende als we naar de toekomst kijken? Voor het dorp volgens ons een vraag om bij stil te staan.

- Stimulering en uiteindelijke realisering van gunstige randvoorwaarden voor een gezond ondernemersklimaat in het dorp (met name focus op toerisme / (vaar)recreatie en zorgaanbod). Hierin is samenwerking van groot belang; tussen gemeente, recreatief ondernemers en dorpsbelangen.

- Behoud industrieel erfgoed: welke mogelijkheden zien we, wat is haalbaar en welke waarde bieden zij het dorp.

- Zo mogelijk herstart kanoverhuur en outdoor-activiteiten op de Hoornse vaart (voorheen 'de Salamander', zie Facebook pagina). - Alleen bij voldoende animo in het dorp: haalbaarheidsonderzoek naar mogelijkheden voor aanleg van een haventje voor pleziervaartuigen, vaarrecreanten op doorvaart.

DORPSVISIE WEHE- DEN HOORN

Frits Weber boothelling aan de Havenstraat

HOOFDSTUK 6 – VERKEER EN VEILIGHEID

Als langgerekt lintdorp hebben we de beschikking over veel openbare ruimte. De wens is groot om deze (verkeer)veilig in te richten. Om de ruimte goed en veilig in te richten, hebben de inwoners tijdens een dorpsoverleg in 2016 te kennen gegeven dat: verlichting, brede stoepen, bankjes en verkeer een aantal thema's zijn. Daarnaast is toegang tot openbaar vervoer een belangrijk punt als het gaat om bereikbaarheid en leefbaarheid in het dorp.

Verkeer

De afgelopen jaren is het al vaker genoemd dat de verkeersveiligheid in het dorp verbeterd kan worden. In het voorjaar van 2021 wordt -na vele jaren van overlast- een begin gemaakt met een totale reconstructie van de doorgaande weg door het dorp. In het kader van "N361 veilig" is er door de gemeente en de provincie geld beschikbaar gesteld om de weg aan te pakken. Binnen de bebouwde kom wordt de maximum snelheid overal 30-km.

Vanwege het bij passerend zwaar verkeer overmatig trillen van het wegdek (met verhoogde kans op scheuren in de muren van de belendende percelen van de doorgaande weg) is het dorp blij met de reconstructie van deze weg en een nieuwe asfalt-laag. Verbetering van de riolering / afwatering wordt daarin meegenomen. De afgelopen jaren heeft een werkgroep samen met deskundigen van de firma Sweco een plan opgesteld, dat begin 2021 nog is aangepast door een groep moeders van schoolgaande kinderen om de veiligheid verder te vergroten.

Daarnaast zijn bepaalde wegen en kruispunten volgens inwoners niet overzichtelijk genoeg. De voetpaden en fietspaden verdienen extra aandacht: zij moeten vlak worden en de voetpaden wel iets breder. Aanleg van extra voet- en fietspaden is gewenst, vooral richting het buitengebied.

Ook is er de vraag om meer parkeerplaatsen in het dorp aan te leggen; zeker met de komst van Kunstcentrum De Ploeg wordt dit als een belangrijk aandachtspunt gezien.

DORPSVISIE WEHE- DEN HOORN

Veiligheid

Het is een inkoppertje, maar iedereen wil graag veilig wonen. Over het algemeen is men van mening dat je veilig woont in Wehe-den Hoorn, maar sommige omstandigheden in ons dorp kunnen wel gaan bijdragen aan een onveilig gevoel en onplezierig wonen. Ook daar willen we kien op zijn.

De volgende omstandigheden dragen bij aan een onveilig gevoel:

- Leegstand en verkrotting van sommige beeldbepalende gebouwen en percelen, die o.a. brandstichting in de hand kunnen werken.
- overlast op schoolplein waardoor o.a. zwerfvuil op het plein achter blijft.
- gasboringen in de Groningse grond en onder het Wad blijven ook na beëindiging van de gaswinning waarschijnlijk hun aandacht en tol eisen.

Ambities

- Veilige reconstructie van de doorgaande weg : start voorjaar 2021, inmiddels gerealiseerd december 2021; indien gewenst de mogelijkheid voor eventuele aanpassingen achteraf ten behoeve van vergroting van de verkeersveiligheid voor alle weggebruikers.

- We willen alert blijven op met name voor spelende kinderen onveilige situaties in het dorp. De zogenaamde ' schouwgroep' van de dorpsvereniging zal hier op toe zien.

- veilig wonen zorgt voor fijn wonen in Wehe-den Hoorn; we blijven alert op signalen van onveiligheid die inwoners afgeven en leggen die problemen neer waar ze thuis horen, bij de veroorzakers van overlast en onveiligheid, gemeente en / of woningbouwvereniging).

- samen met de omliggende dorpen blijven we ons sterk maken voor behoud van een openbaar vervoer netwerk.

HOOFDSTUK 7 – DUURZAAMHEID EN ENERGIE

Alhoewel er in de gehouden enquête (2020) door de respondenten geen enkele maal naar energie en duurzaamheid werd verwezen, menen wij *wegens de actualiteit van het onderwerp* er toch aandacht te moeten besteden.

Fossiele brandstoffen zijn eindig: olie, kolen en gas zijn op zeker moment op, of er wordt om andere redenen, *met name de belasting van het milieu*, met het gebruik ervan gestopt.

De regering heeft besloten dat we in ons land langzaam maar zeker zullen overschakelen op duurzame energiebronnen. Op dit moment zijn dat wind- en zonne-energie. Ook biogas speelt een rol en de laatste tijd wordt ook weer gesproken over het bouwen van nieuwe kerncentrales, een andere optie kan zijn waterstof.

De overstap naar andere vormen van energievoorziening (*energie-transitie*) wordt gezien als een zaak van nationaal belang. Dat houdt in dat gemeenten en provincies daar heel weinig invloed op kunnen uitoefenen, laat staan een dorp met minder dan duizend inwoners.

Energie-coaches kunnen u adviseren over de mogelijkheden om uw huis energiezuiniger te maken (bijv. d.m.v. isolatie-maatregelen) en aanvullend te verwarmen met gebruik van alternatieve energiebronnen (bijv. een warmtepomp). Raadpleeg daarvoor regionaalenergieloketgroningen.nl en vul uw postcode in. Of bel 085 – 0495700; ook voor een overzicht van de subsidie mogelijkheden.

Ambitie

We vinden samen met de gemeente dat bewoners invloed mogen hebben op de invulling van hun eigen woonomgeving. Daarom willen we in de gaten houden hoe de ontwikkeling van nieuwe vormen van energie (windmolens, zonneparken) rondom ons dorp verloopt.

HOOFDSTUK 8 – WONEN EN SAMENLEVEN

De meeste mensen wonen met plezier in Wehe-den Hoorn. Vaak ook al jaren. We zijn een klein en overzichtelijk dorp en daardoor weten we elkaar snel te vinden.

We zien voor ons dorp een aantal uitdagingen. Leegstand en verkrotting is al een aantal jaren een terugkerend thema. Tijdens dorpsavonden is al vaker naar voren gekomen dat dit het aangezicht en de uitstraling van het dorp niet ten goede komt. Dorpsgenoten vragen daar terecht aandacht voor.

Het gemeentelijk woningbeleid richt zich de komende vier jaar vooral op het bouwen van nieuwe woningen (koop- en huur) in een paar regio- en kern-dorpen (zoals bijv. Bedum, Winsum en Uithuizen).

Wehe- den Hoorn is door de gemeente als woondorp bestempeld. Ten aanzien van woondorpen ziet de gemeente geen actieve rol voor zich weggelegd, niet voor het bouwen van nieuwe woningen en ook niet om bestaande voorzieningen (bijv. scholen) te behouden.

De recent door de gemeente uitgebrachte 'woonvisie' (zie website Gemeente Het Hogeland) is gelukkig niet helemaal 'in beton gegoten'. De gemeente staat open voor een gesprek over plaatselijke plannen en ideeën. Eigen initiatief kan dan mogelijk wel lonen.

Als woondorp moet Wehe- den Hoorn de (beperkte) wettelijke bouwmogelijkheden die er zijn ten volle proberen te benutten. We wensen geen complete nieuwe woonwijken, maar zeker wel meerdere betaalbare nieuwe koop- en huurwoningen voor jonge gezinnen, met name uit eigen dorp en regio.

Ambities

- Nieuwbouw van betaalbare huur- en koopwoningen : leidend daarbij zijn de vraag uit eigen dorp en het in stand houden van de laatste (basis)school. - Onderzoek naar de behoefte in het dorp aan nieuwe woningen voor ouderen, met en zonder zorgbehoefte. - We willen graag samen het dorpsbeeld voor de toekomst bepalen. Daarin willen we zo veel mogelijk thema's aan de orde hebben: natuur, Staatsbosbeheer, en beeldbepalende zaken in het dorp, bijv. beeldbepalende bomen en gebouwen, verkrotting, leegstand gebouwen en hun bestemming, zwerfvuil, etc. - Samenwerking met andere dorpen: samen sta je sterk =>

HOOFDSTUK 9 – NIEUW LEVEN IN WEHE – DEN HOORN

Wehe- den Hoorn is door de gemeente als ‘pilot’ (oefen)dorp uitgekozen om, beleidsmedewerkers en ambtenaren anders met de omgevingswet te leren omgaan.

Een belangrijk uitgangspunt daarbij is overleg en samenwerking met - in plaats van bepalen voor – belanghebbenden (eigenaren, projectleiders, inwoners, ondernemers in ons dorp).

De inwoners van ons dorp worden tijdens de ‘project Wehe- den Hoorn’ / ‘Werkgroep Wehe’ bijeenkomsten vertegenwoordigd door een afvaardiging van de dorpsvereniging.

Een ander uitgangspunt is proberen om een aantal belangrijke zaken (prioriteiten) die in ons dorp spelen op een oplossingsgerichte manier met elkaar te verbinden zodat er populair uitgedrukt ‘meerdere vliegen in één klap geslagen kunnen worden’.

In eerste instantie is als prioriteit gekozen voor de volgende projecten : Het ‘Ster’ terrein, Kunstcentrum de Ploeg, IKC Hoogholtje (basisschool) en het HHC gebouw. Vanuit het Nationaal Programma Groningen (NPG) project ‘Toukomst’ gaan stemmen op om in het voormalige HHC gebouw een zogenaamd ‘Kultuurhoes’ te vestigen. Dit is qua opzet deels vergelijkbaar met het in hoofdstuk 4 ‘Voorzieningen in het dorp’ onder ambities genoemde multifunctionele centrum (MFC). Het financiële NPG budget voor zo’n ‘Kultuurhoes’ is echter slechts toereikend voor één jaar. Een invulling van het HHC gebouw die op de (middel)lange termijn (ook financieel) houdbaar is, geniet de voorkeur van de Dorpsvereniging.

De ‘werkgroep Wehe’ doet tevens onderzoek naar nieuwe woonmogelijkheden in ons dorp. Dat geldt in eerste instantie voor het ‘Ster’ terrein en het HHC gebouw. Ook de mogelijkheden van een combinatie basisschool Hoogholtje, Kultuurhoes en wonen in het HHC gebouw worden bekeken. De werkgroep heeft een voorkeur voor koopwoningen, huurwoningen en vrije kavels.

Het is de bedoeling dat de door de werkgroep ontwikkelde voorstellen uiteindelijk tijdens een open dag aan de inwoners van ons dorp worden gepresenteerd.

Zie verder het digitale platform ‘StemvanonsHogeland’

VERANTWOORDING

Voor de bundeling en verwerking van voor de totstandkoming van de dorpsvisie benodigde informatie en de deelname aan bij ons dorp passende overleg- en afstemmingsmomenten in dat verband, werd een beroep gedaan op de externe inhoudelijke deskundigheid van de Vereniging Groninger Dorpen (VGD). Om redenen van bestuurlijk-juridische aard zag de Dorpsvereniging van Wehe- den Hoorn zich genoodzaakt om voor de borging van de juridische eindverantwoordelijkheid voor de totstandkoming van de Dorpsvisie de samenwerking aan te gaan met de zusterorganisatie van de VGD in Drenthe: de Brede Overleggroep Kleine Dorpen (BOKD).

De Provincie Groningen en de Gemeente Het Hogeland hebben voor voldoende financieel draagvlak gezorgd om de totstandkoming van de Dorpsvisie Wehe- den Hoorn te helpen realiseren.

De dorpsvisie werkgroep (Eric van der Klei en Theo Driessen) voerde de (eind)redactie van het document.

Januari 2022

Bijlage Dorpsvisie Wehe- den Hoorn : stakeholders bij in de hoofdstukken genoemde ambities

Hoofdstuk 2

Verenigingsleven, werkgroepen, samenwerking, communicatie

- Bewegen : Beweegparkgroep, IJvereniging, biljartclubs, speeltuinvereniging, fietscrossclub, jeugdsoos 'Happy Station', fysiotherapie 'de Marne', bosgroep, Toukomst, kanoverhuurders;
- Lokale verenigingen gezond houden : Alle verenigingen en groeperingen;
- Samenwerking : Alle verenigingen, Hoornstertil, Gemeente Het Hogeland, diverse fondsen en andere subsidieverstrekkers;
- Infoplatform: Dorpsagenda dorpsvereniging/ Anja van Oosten, facebook, website Wehe- den Hoorn, alle verenigingen, webmaster, drukker;
- Enquête: Alle inwoners, Anja van Oosten/ dorpsagenda, dorpsvereniging, drukker

Hoofdstuk 3

Omkijken naar elkaar, noaberschap, jong en oud

- Inventarisatie: Dorpsvereniging, gemeente, RK Liudger parochie, jeugdsoos ;
- Zorg en aandacht voor dorpsgenoten : Helpende handjes, 'Veur mekoar', school (IKC Hoogholtje), Dorpsvereniging, jeugdsoos;
- Zorg en aandacht voor dorp en omgeving: Bosgroep, Schouwgroep, SBB, Dorpsvereniging, Gemeente (dorpsbudget)
- Knarrenhof haalbaarheidsonderzoek: Dorpsvereniging, gemeente, onderzoeker, woningbouwvereniging, grondeigenaar;
- Verbindingen: Dorpsagenda, facebook, school, jeugdsoos, 50 + soos, groep beweegpark, dorpsvereniging, overige verenigingen, Bosgroep, Toukomst, Gemeente

Hoofdstuk 4

Voorzieningen in het dorp

- IKC Hoogholtje, gemeente, bewoners, Toukomst, Werkgroep Wehe / Nieuw leven in Wehe;
- Ster terrein: Eigenaar, gemeente, omwonenden, dorpsvereniging, projectontwikkelaar;
- Ondernemersklimaat: Ondernemers, Bedrijfsleven, Gemeente;
- Jeugdsoos: Jongeren, jongerenwerk, gemeente, dorpsvereniging;
- Dorpshuis: Dorpsvereniging, inwoners, ijsvereniging, Hoornstertil, Gemeente / Toukomst (HHC)

Hoofdstuk 5

Cultuur, recreatie en toerisme

- Slingerpad : Toukomst, dorpsvereniging, Toukomst, bosgroep, SBB, gemeente;
- Cultuur: 't Marnehoes, Ploegcentrum, Toukomst, dorpsvereniging, Gemeente ;
- Hoornstertil : Eigenaar, verenigingen;
- Recreatie: Ondernemers, B & B's, gemeente, dorpsvereniging, SBB, Waterschap, kano- en bootverhuurders;
- Industrieel erfgoed. St. Herstel Erfgoed De Marne, Heemschut, dorpsvereniging, inwoners;
- Kanoverhuur : Ondernemers, waterschap;
- Haventje: inwoners, waterschap, dorpsvereniging, Gemeente, fondsen, NPG gelden;
- Camperplaats : Jaap en Piekky Wierenga

Hoofdstuk 6

Verkeer en veiligheid

- Veilige weg: Inwoners, landbouworganisaties, OV, school, gemeente, dorpsvereniging;
- Onveilige situaties: weggebruikers en omwonenden, schouwgroep, gemeente, Dorpsbelangen;
- Overlast: Inwoners, gemeente, politie, woningbouwvereniging, jeugdsoos;
- Openbaar vervoer (OV): Arriva, Gemeente, OV-bureau, dorpsvereniging, Provincie, VGD (Vereniging Groninger dorpen)

Hoofdstuk 7

Duurzaamheid en energie

- Duurzaamheid: Rijk, Provincie, Gemeente, SBB, landeigenaren, inwoners, dorpsvereniging, nutsbedrijven, energie-coöperaties, energieleveranciers overig

Hoofdstuk 8

Wonen en samenleven

- Nieuwbouw: Gemeente, woningbouwvereniging Wierden en Borgen, school (IKC Hoogholtje), dorpsvereniging;
- Onderzoek: Gemeente, onderzoekers, VGD, Zorgaanbieders;
- Dorpsbeeld : Bedrijven, inwoners, gemeente, woningbouwvereniging, SBB, landeigenaren, dorpsvereniging, VGD, Waterschap, Toukomst, NPG;
- Samenwerken : Buurdorpen, dorpsvereniging, VGD (Vereniging Groninger Dorpen)